1852. N°. 99.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

DINGSDAG, 5 OCTOBER.

Deze Courant komt driemaal in de week uit en wel DINGSDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS; dezelve kost in het ¼ jaar *f* 1-60, buiten *Assen* vrachtvrij *f* 1-75; de advertentiën van 1—5 regels *f* 1-00 en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt. — Boekaankondigingen 20 pct. rabat. — **NB.** Advertentien voor de 1e bladz. kunnen Maandags Woensdags en Vrijdags uiterlijk tot **6**, die voor de 4e blz. tot **10** ure 's avonds aangenomen worden.

NEDERLAND, 4 October.

Op de staatsbegrooting voor het Dienstjaar 1853 zijn de kosten van Hoofdstuk I, *Huis des Konings*, geraamd op *f* 800,000; van Hoofdstuk II, *Hooge Collegien van staat en Kabinet des konings*, op *f* 562,804; van Hoofdstuk III, *Buitenl. zaken*, op *f* 485,966; van Hoofdstuk IV *Justitie f* 2,203,562,28; van Hoofdstuk V, *Binnenlandsche zaken*, op *f* 5,304,251,64, onder welke de kosten van *waterstaat en publieke werken* alleen zijn uitgetrokken voor *f* 2,896,791,61. - Bij de voordragt, betreffende de kosten van het droogmaken van het Haarlemmer-meer, zegt de minister, dat eene som van *f* 600,000 voldoende wordt geacht voor de in het volgende jaar gevorderde uitgaven. In de memorie van toelichting verklaart de Minister, dat het niet droogworden van het Meer in 1852 moet worden toegeschreven aan oogenblikkelijk gebrek aan toevoer van water naar de werktuigen; — gebrek aan gelegenheid tot het uitbrengen van water, ter zake van den hoogen boezemstand van Rijnland; - en noodzakelijke herstelling der werktuigen; — dat, zonder de bekende moeijelijkheden met de stad Leyden, reeds eenige honderden bunders van het minder diep liggende gedeelte van de Kager-meer zouden zijn verkocht, en nog meer langs de boorden van het diepere voorname gedeelte; dat echter weldra 1200 bunders, liggende buiten den grond, op welken Leyden zegt aanspraak te hebben, en van welker verkaveling meer werk is gemaakt, ter verkoop gereed zullen zijn; - en dat de drooggemaakte gronden goed zijn, al geeft het bovengekomen zand in enkele perceelen een ongunstigen indruk.

— Den eersten October is te Amsterdam, onder voorzitting van den heer mr. Faber van Riemsdijk, eene algemeene vergadering van deelhebbers in de Rijn-spoorweg-Maatschappij gehouden, ten einde te beraadslagen over de te nemen geldelijke maatregelen, ter verzekering van de door de Maatschappij uit te voeren werken. — Door de aanwezige leden konden worden uitgebragt 752 stemmen, waarvan 619 door den vertegenwoordiger der Engelsche deelhebbers.

De werken, waarin behoort te worden voorzien, zijn: de versmalling van het spoor van Amsterdam tot Arnhem, waarvan de kosten door het millioen, van rijkswege te verstrekken, kunnen worden gedekt; — de weg van Arnhem naar de Pruissische grenzen; de weg van Utrecht naar Rotterdam; voorts het veranderen en aanschaffen van materieel; van welk een en ander de kosten worden berekend op *f* 7,080,000.

Om zich deze fondsen aanteschaffen, is voorgesteld: 1°. om van de onvervreemdbare, doch weder vervreemdbaar te verklaren obligatien van de leening van 9 millioenen, 2400 stuks bij de Nederlandsche-Bank tot pand neder te leggen voor de uitgifte van even zoo vele certificaten, elk van *f* 1000 tegen 4½ pc. 's jaars, en 2°. indien de Regering mogt afzien van de renteloze verstrekking van een kapitaal van *f* 2,400,000 in 1853 en van evenzooveel in 1854, eene leening van *f* 4,800,000 á pari tegen 4½ pc. te sluiten, onder voorwaarde van eene aflossing binnen tien jaren, en onder verband van den weg met den aankleve van dien en van de door de Regering toegezegde renten, ter verzekering van de rigtige betaling der interesten.

Beide deze voorstellen zijn, na eenige woordenwisseling, aangenomen.

Op deze wijze zoude reeds in 1853 een begin kunnen worden gemaakt met den aanleg dezer werken, welke, in verband met de verbindtenis, die met de Regering is aangegaan, vóór April 1855 uitgevoerd behooren te zijn.

— Op den 23sten Sept. heeft te Stuttgart de uitwisseling plaats gehad der acten van bekrachtiging op de overeenkomst, welke tusschen Nederland en Wurtemberg gesloten en geteekend is op 30 en 31 Aug. jl., tot wederkeerige uitlevering van boosdoeners.

— Volgens een van Zijner Majesteits minister plenipotentiaris te Stockholm ontvangen berigt, is den 28sten September jl. door het Koninklijk handels-collegie aldaar verklaard, dat de steden Konigsberg, Elbing en Stettin door cholera besmet zijn, alsmede dat de overige havens in de provincie Pommeren van diezelfde ziekte verdacht zijn.

— Van wege het departement van binnenlandsche zaken is aan de gemeentebesturen eene opgave gevraagd van de kosten, die door elke gemeente, ten behoeve van het openbaar-, lager- en middelbaar onderwijs worden aangewend, met uitnoodiging om als zoodanig het gemiddeld bedrag van de vijf laatste jaren als maatstaf van berekening daarvoor te nemen.

— De Heer Mr. C. A. den Tex, hoogleeraar te Amsterdam, heeft als zoodanig zijn ontslag gevraagd; ter vervulling dezer vacature is het volgend drietal opgemaakt: Jhr. mr. J. de Bosch Kemper, mr. E. C. van Voorthuijsen en mr. W. R. Boer.

— Bij den minister van finantien is ontvangen een bankbiljet van duizend gulden, door een onbekende, onder het postmerk Utrecht 29 Sept. jl., ten behoeve van 's Rijks schatkist ingezonden.

— Een Engelsch dagblad verzekert, dat de Nederlandsche en Belgische regeringen concessie verleend hebben voor 90 jaren, aan eene compagnieschap, tot het leggen van een spoorweg tusschen Rotterdam en Antwerpen. Het prospectus is dezer dagen te Londen bekend geworden. Het maatschappelijk kapitaal zal bestaan uit 50,000 aandeelen van 10 pond st. Binnen twee jaren, na het geven der concessie, zou de weg klaar moeten zijn.

— In de vorige week is in Friesland wederom last gegeven tot het dooden van 37 runderen ter zake der longziekte; totaal 5460.

— Dezer dagen zou men te Heusden overgaan tot den publieken verkoop van een stoop, inhoudende tien kan jenever, door de ambtenaren der directe belastingen aangehouden en bij den ontvanger in bewaring gesteld. Toen men echter ter verkooping gereed was en de bewuste stoop naauwkeurig onderzocht werd, was in dezelve geen jenever maar helder pompwater!

— Een melkboer ging 30 dezer te Rotterdam de nieuwe gaz-fabriek bezigtigen. Zich voorover buigende, om in den stoomketel te zien, is hij daarin gestort, en zoo zwaar gewond daaruit gehaald, dat hij kort daarop is overleden.

— In den nacht tusschen 30 Sept. en 1 Oct. is in de Eijerl. gronden een schoonerbrik gestrand, genaamd *Helene*. Verdere berigten omtrent de plaats van herkomst of bestemming zijn nog niet bekend. De bemanning is zeker omgekomen: dit maakt men op uit een aan het strand gedreven sloep. De lading, zegt men, bestaat uit spoorijzer.

— Uit eene geloofwaardige bron verneemt het *Hdbl.*, dat de portefeuille van buitenl. zaken is aangeboden geworden aan den heer Mr. J. P. P. baron van Zuijlen van Nijevelt, lid der Tweede Kamer, maar dat deze dat aanbod heeft van de hand gewezen. Dat geachte lid wil, zegt men, geen deel uitmaken van een Ministerie, waarvan de homogeniteit hem zelfs, ondanks het door de Tweede Kamer genomen besluit, rakende den Minister van Oorlog, gansch niet boven allen twijfel verheven toeschijnt.

— Dezer dagen had te Rotterdam een treffend voorval plaats. Een vroeger zeer welvarend gezin, bestaande uit man, vrouw en vijf jeugdige kinderen was allengs tot eene zoodanige armoede vervallen, dat er niets meer overig was. Alle voedsel ontbrak, en de kleinen niet langer met woorden te stillen zijnde, zeide de vrouw tot haren man, eensklaps heengaande, ik kom terstond terug; niet wetende, wat gebeuren zoude, was de man bijna tot vertwijfeling over het eenigzints lange toeven zijner echtgenoot, toen hij haar op eens weder voor zich zag met een voorschoot, waarin brood en andere mondbehoeften, waarmede de kinderen terstond gespijsd werden. De man echter was ongerust en sprak: ik hoop niet, dat gij op eene oneerlijke of onédele wijze dit verkregen hebt, want alsdan zou ik het verfoeijen; neen, manlief, antwoordde zij, terwijl zij haar hoofd ontblootte, zie hier het bewijs! zij miste haar fraai en lang hoofdhaar.

— Op de paardemarkt, den 27 dezer te Buren gehouden, waren p. m. 2000 paarden. De handel in de beste soort, welke veel voor Fransche rekening werd opgekocht, was vooral levendig en werden daarvoor hooge prijzen bedongen. In de jonge paarden was de omzet mede belangrijk.

— Uit Breda schrijft men, dat den 1 dezer het bestuur over de konink. militaire akademie, 't welk 16 jaren in handen van den ijvervollen gouverneur, luit-generaal Seelig berust heeft, op eene plegtige wijze is overgedragen aan den pas benoemden gouverneur, generaal jhr. van Rappard.

— Door de verschillende Commissien van Onderwijs in ons Vaderland zijn in de zomervergaderingen geëxamineerd en toegelaten 1 Onderwijzer tot den 1en rang, 39 tot 2en, 54 tot 3en, en 103 tot 4en rang, 1 tot huisonderwijzer en 44 tot schoolhonderessen,

— De miliciens van de ligting van 1849 kunnen verlof bekomen, om in den echt te treden.

BUITENLAND, 4 October.

FRANKRIJK. De Prins President heeft zich van Marseille naar Aix begeven. Laatstgenoemde plaats verliet hij Donderdag te twee ure en bevond zich een uur

later te Nimes, alwaar hij door de bevolking en eene menigte vreemdelingen met geestdrift werd ontvangen. Terwijl de President zijne reis in welstand voortzet, blijft het Keizerrijk 't onderwerp der gesprekken. Onder de bezwaren, die men opsomt ten bewijze, dat de regeringsvorm niet zoo heel spoedig kan veranderd worden, als velen meenen, zijn de voornaamste kwestiën: die nopens den aan te nemen Keizerlijken titel, de erfelijkheid, het tijdstip, waarvan de dynastie zal gerekend worden aan te vangen, namelijk, wordt er een nieuw Keizerrijk gesticht, of dat van 1804 gecontinueerd? en eindelijk, de noodzakelijke veranderingen in de constitutie, die, hoe weinig Republikeinsch ook, echter niet in allen deele met het Keizerlijk beginsel overeenstemt. Niettegenstaande de President nog slechts de helft zijner reis heeft volbragt en eerst over 14 dagen zal terugkeeren houdt men zich nu reeds bezig met de plegtige ontvangst, die hem bij zijne terugkomst te Parijs zal worden bereid.

— De zaak van het complot te Marseille begint in de oogen van het publiek zijne belangrijkheid eenigzins te verliezen, nu men de onbeduidendheid der aanleggers bemerkt. De twee voornaamsten heeten Caillard en Boecker; de een is byoutier, de andere smid, en eerstgenoemde eerst 28 Sept. te Saint Etienne gearresteerd, alsmede zekere Loriot, koperdraaijer; Caillard heeft bekend. Het getal arrestatien is thans tot 12 geklommen. De *Times* hecht geen geloof aan het helsche werktuig, doch erkent, dat die omstandigheid zeer te pas komt, nu Louis Napoleon het keizerschap wenscht te aanvaarden.

— De gouvernementsbladen juichen over den afloop der verkiezingen te Parijs voor de Wetgevende Vergadering, hoewel de kandidaat der oppositie in het district, waar strijd geleverd werd, nagenoeg evenveel stemmen had als die der regering.

— Te Toulon is bij de inspectie van den President een geweerschot afgegaan. Men had daaromtrent eenige bekommernis. Het blijkt echter, dat de soldaat, die het schot loste, in 't minste niet verdacht kan worden en dat hij het slechts gedaan had als vreugdebetooning. De kogel was trouwens van de patroon genomen.

— Te Marseille zullen behalve de bestaande haven, die 1200 schepen kan bevatten, nog twee havens daargesteld worden, die ieder 800 schepen zullen kunnen bergen.

DUITSCHLAND. Uit Pesth wordt gemeld, dat de Keizer aan de aldaar geconcentreerde troepen, uit privébeurs, eenige dagen verdubbeling van soldy heeft geschonken.

— Volgens officiële berigten, heeft de cholera tot heden te Berlijn nog geen kwaadaardig karakter geopenbaard. In het geheel telt men thans 71 gevallen; 40 lijders stierven, 14 herstelden en 17 waren nog in behandeling.

— Uit St. Petersburg meldt men, dat de Keizer van Rusland van daar naar het zuidelijke gedeelte van Rusland is vertrokken, waar thans groote manoeuvres worden uitgevoerd. Men schrijft aan die reis echter een ander oogmerk toe. De Pruissische generaal von Wrangel heeft zich mede derwaarts begeven.

— In de Galicische stad Kolomea heeft, volgens den Lloijd, een beklagenswaardig voorval plaats gegrepen. Op den grooten verzoendag waren duizende Israëliten in de sijnagoge verzameld, toen plotseling het gerucht zich verspreidde, dat op de bovengaanderijen, waar de vrouwen waren gezeten, brand was ontstaan. Angst en schrik bevingen deze laatsten en een groot gedeelte drong den smallen trap naar den eenigen uitgang met zooveel overhasting af, dat niet minder dan 36 het leven in het gedrang verloren. Naderhand is het gebleken, dat dit ongeluk is bewerkt door eene dievenbende, die opzettelijk het gerucht van brand had uitgestrooid, om in de daardoor ontstane verwarring de vrouwen van het met paarlen en diamanten versierde hoofdtooisel te berooven, hetgeen hun ook ten deele is gelukt. Onder de omgekomenen bevonden zich verscheidene zwangere vrouwen en drie kinderen.

— De keizer van Oostenrijk is 29 Sept. uit Pesth te Weenen teruggekeerd. Z. M. gunt zich echter geen rust; den volgenden dag zou hij naar Agram vertrekken, waar hij eenige dagen vertoeven zoude. Hij begeeft zich vervolgens naar Pordenone, waar het leger van Italie groote manoeuvres zal uitvoeren; vervolgens zal hij zijne reis in Croatie en Slavonie voortzetten.

— Het bewind van Oostenrijk heeft in de geheele monarchie het houden van den Zondag verpligtend verklaard. Alle openbare en bijzondere arbeid zal gestaakt en de winkels zullen gesloten moeten worden, met uitzondering nogthans van die in levensmiddelen, welke echter slechts op bepaalde uren mogen geopend zijn.

— Even als in Frankfort schijnt ook thans te Hamburg het voornemen te bestaan, om den Joden op nieuw alle deelneming aan openbare ambten of betrekkingen te ontzeggen.

— Prins Lucien Bonaparte heeft 29 Sept. de bank te Homburg doen springen. Hij won 1400.000 francs, en speelde rouge et noir tot geen mindere inzet dan 10.000 francs.

— In Oostenrijk bevinden zich op dit oogenblik 175 nonnenkloosters.

BELGIE. Men verzekert, dat de heer Delahaye zich, op herhaald dringend aanzoek, bereid verklaard heeft, om op zijne vroegere verklaring terug te komen en het presidentschap der Kamer aan te nemen.

— Even als de minister van binnen- en buitenlandsche zaken en openbare werken heeft de minister van oorlog zijn ontslag ingediend; ook verwachtte men, dat de tijdelijke minister van finantien, de heer Liedts, zijn ontslag zou hebben aangeboden, hoewel hij zijne betrekking zelfs nog niet had aanvaard. — De groote vraag is thans, hoe de crisis zal eindigen. De klerikalen, die een zegepraal hebben behaald, al is het ook op min edele wijze, zullen moeijelijk het bestuur op zich kunnen nemen; het getal der leden hunner partij in de Kamer is daartoe ontoereikend; zij hebben hunne overwinning slechts daaraan te danken, dat ze het leger van den vijand verdeeld hebben, door op de eerzucht te werken van eenige wankelmoedige ministerielen. Zal er een gemengd ministerie ontstaan, gevormd door eenige klerikalen en eenige hunner vrienden van één dag; 't is mogelijk, maar de geschiedenis heeft het geleerd, hoe kort zulk een verbond duurt. Een ministerie, alleen uit die halve liberalen bestaande, zou nog minder op ... kunnen rekenen. Wat zal dus het einde wezen?

DENEMARKEN. Uit Kopenhagen verneemt men, dat ll. Zondag in twee danshuizen twist ontstond tusschen de gewone bezoekers en Holsteinsche soldaten, eindigende met eene vechtpartij, waaraan 200 soldaten deel namen.

ENGELAND. De Koningin zal, ten gevolge van het vroege winterweer, Schotland spoedig verlaten, alwaar reeds sneeuw gevallen is.

— Het Parlement zal tegen 21 October bijeengeroepen worden.

— Bij de vergrooting van het hotel van den hertog van Northumberland te Londen is de armoedige woning gesloopt, welke weleer tot verblijf strekte van Nelson.

AMERICA. Uit Mexico heeft men vernomen, dat de voornaamste opstandelingen hadden aangeboden, zich aan het gouvernement te onderwerpen, op voorwaarde van levensbehoud, doch men zeide dat dit aanbod niet zou worden aangenomen, en dat men onvoorwaardelijke overgave eischte. De opstand duurde voort. De insurgenten bezetteden Cordova.

ITALIE. Het proces tegen de Ammazzarelli's, die gedurende de Romeinsche republiek, te Sinigaglia eene revolutionaire regtbank hadden gevestigd, is eindelijk afgeloopen. Van de 81 personen, in staat van beschuldiging gesteld, heeft de Sacra Consulta er 22 ter dood veroordeeld, uithoofde van het goedkeuren van moorden (doodstraffen).

— Te Coni (Piemont) is het reeds geheel en al winter, zoo zelfs, dat men waant in het einde van Januarij te zijn; gedurig valt daar sneeuw en de hagel heeft den oogst, vooral dien der druiven, geheel verwoest.

ASSEN, 5 October.

Uit de Gr. Ct. van 28 *Sept. j.l. nemen wij het volgende berigt over uit Ommelanderwijk d.d.* 26 *Sept.* 1852:

Heden namiddag hield onze algemeen geachte en beminde leeraar Ds. *G. Horreus de Haas* zijne afscheidsrede naar aanleiding van 1 Thess. 4: 1. Talrijk was de

schare, die van hier en omliggende plaatsen te zamen was gevloeid, en die dan ook ons kerkgebouw op velen na niet konde bevatten. Met warmte en hartelijke taal sprak Z.E.W. tot de gemeente, die hij voortaan niet meer de zijne zou mogen noemen, over het nut, dat hij onder hoogeren zegen in haar had mogen stichten; terwijl hij haar met eene hartroerende taal, die hem zoo zeer eigen is, vermaande, om toch voortaan den Heere welbehagelijk te wandelen. Met warme belangstelling luisterde de talrijke schare, die als het ware aan zijne lippen hing; en toen hij met ontroerd gemoed het vaarwel aan allen toeriep en daarbij gewaagde van zijne onvergetelijke gade, die naast haren zuigeling in het stof hier rust, van welk dierbaar overschot het hem zoo zwaar viel te scheiden, toen getuigden veler tranen, dat ook zij, die dezelve niet konden bedwingen, deel namen in zijne smart, zoodat deze rede een diepen indruk maakte, op veler, zoo niet op aller gemoed. — Moge de gemeente van Dwingelo datgene in haren nieuwen leeraar vinden, wat de onze in hem verliest: eenen ijverigen voorstander van de leer van Christus, een waren ijveraar voor allen maatschappelijken welvaart, eenen getrouwen, gulhartigen, deelnemenden vriend, eenen onvergelijkelijken kindervriend, eenen zorgdragenden en liefderijken herder zijner kudde.

— Uit alle oorden van het Vaderland deelt men berigten mede over den hevigen storm, welke jl. Zaturdag heeft gewoed; overal zijn boomen omvergewaaid, schoorsteenen, pannen etc. afgerukt. Te 's Hertogenbosch is een stuk van een gevel afgewaaid, hetwelk neergekomen is op een kar met een paard er voor, het paard is gedood en de kar verbrijzeld. De storm, die kort duurde, heeft tusschen 11 en 12 uur te 's Hertogenbosch, Tilburg en Breda gewoed, te een uur te Kampen en tusschen 2 en 3 uur in deze Provincie. Ook van alle gedeelten van dit gewest berigt men ons het ontwortelen van boomen, het afwaaijen van pannen etc. Tusschen Annen en Zuidlaren is een overdekte wagen van een landbouwer uit de gemeente Borger omgewaaid, zonder dat de man, die er in zat, letsel heeft bekomen.

— Dit jaar zijn er bijzonder vele eikels gegroeid; vele minvermogenden verdienen met het opzamelen daarvan nog een aardige stuiver, daar kinderen dit even goed als volwassenen kunnen doen; vooral kon men na den storm van Zaturdag [illegible] deren; zoo berigt men ons uit Borger, dat Zaturdag middag aldaar in twee uren tijds 14 spint door éene vrouw zijn verzameld.

— Z. M. heeft afgewezen het verzoek om kwijtschelding van zes boeten, ieder ad *f* 25.00, waartoe de heer *G. Burgers* door de Regtbank alhier is veroordeeld ter zake van het bespannen zijner diligence met 2 in plaats van met 3 paarden.

— Mag men de loopende geruchten en de ongerustheid bij vele ambtenaren in deze Provincie gelooven, dan zou er tegen 1 Nov. e.k. eene verandering aanstaande zijn in de stationnementen der Commiesen bij de belastingen in dit gewest. Voor velen zou het zeker niet welkom zijn, nog tegen den winter dikwijls met talrijke huisgezinnen te verhuizen en de plaats te verlaten, waar zij vele jaren gewoond hebben, en waar sommigen nog voor loopende huurcontracten zijn ge[illegible]

— Volgens de *[illegible]* bestaat bij de regering der stad Groningen het plan, om een zijkanaal daar te stellen van af ter Apel in verbinding met de rivier de Eems. Reeds wordt het terrein opgenomen.

— Bij de gisteren alhier gehoudene aanbesteding is het leggen en verleggen van de straten in de Nieuwehuizen, bijlangs de Noordzijde der Vaart en de Steegeweg aangenomen door *H. M. Winters* alhier voor *f* 8.00 de strekkende el, en het begrinden van het voetpad van af de Witterklapbrug tot aan de Roomsch Katholijke Kerk, door *O. Brunsting* voor *f* 102.00.

* **Roden, 3 Oct.** Gisteren namiddag heeft hier eén allerhevigste storm gewoed, komende uit het westen en vergezeld van regen; ieder vreesde voor schade aan zijn huis; het spits van den toren is geheel verzet, een roede van den molen heeft bijna alle latten verloren; onderscheidene boomen zijn omvergerukt; de watermolen van D. Datema te Sandebuur is grootendeels vernield

* **Vries, 3 Oct.** Gisteren was de Molenaar te Oude-Molen aan het malen terwijl er een zeer hevige wind woei; plotseling bemerkte hij, dat de molen eene groote verandering onderging; onderzoekende ontdekte hij, dat de molen een gedeelte der roeden en het bekleedsel der kap verloren had.

* **Borger, 1 Oct.** Alhier zijn in den tijd van 3 weken ongeveer 1000 jongbeesten gepasseerd, komende uit Vriesland en bestemd naar het koningrijk Pruissen. In den nacht van Donderdag op Vrijdag j.l. heeft de logementhouder *J. Smit* alhier 340 derzelve in een stuk land gehad en daarvoor de som van *f* 17 ontvangen. Men zegt, dat nog eene gelijke hoeveelheid zal volgen; ieder transport wordt door eenige aaneengekoppelde springstieren voorafgegaan.

* **Dalerveen, 3 Oct.** In de vorige week zijn alhier een dertigtal schapen gevonden, waarschijnlijk door honden verscheurd; eenigen waren ten deele opgegeten; van anderen was alleen het bloed uitgezogen.

* **Coevorden, 3 Oct.** In de voorleden week — wij weten den dag niet bepaald op te geven — kreeg zekere J. K., landman in de Velde onder Gramsbergen, des achtermiddags bezig zijnde met aardappelen te delven, hevige buikpijn, die in weinige oogenblikken zoodanig toenam, dat men hem met den wagen naar huis moest vervoeren; de geneesheer van den Hardenberg werd gehaald, die, naar men verhaalt, gezegd zoude hebben, dat hij de ziekte voor cholera zoude houden, wanneer deze hier heerschende was. Des nachts voor 12 uur was hij een lijk. — Gisteren woedde hier en in den omtrek een hevige wind, waardoor op Pikveld een zware eik ontworteld werdt, en te Itterbekke — Hannover vier. — Dat het dit jaar een bijzonder goed bijenjaar is geweest, ziet men uit de menigte honig, welke hier wordt aangevoerd. Door kooplieden uit deze stad wordt dezelve in omliggende plaatsen vooral te Nieuw-Schoonebeek en in Hannover opgekocht. Reeds heeft te N.-Schoonebeek de naijver tusschen twee Israëlitische kooplieden uit deze stad aanleiding gegeven tot een twist, welke misschien oorzaak zal zijn van eene correctionele vervolging.

Wij zijn in staat gesteld het volgende extract uit de ontwerp-staatsbegrooting voor 1853 mede te deelen:

Drenthe-Raming voor 1853.

[illegible] des Konings, van de leden van [illegible] Griffier en van de ambtenaren en bedienden bij de Provinciale griffie, alsmede schrijfloonen:

a	aan den comm. des Konings	*f*	6000.
b	aan vier leden van Gedept. Staten	„	6000.
c	aan den Griffier	„	2500.
d	aan de ambtenaren en bedienden	„	10.000.
e	schrijfloonen	„	125.
	te zamen	„	24,625.

(alles als voor 1852 toegestaan.)

43. Bureau en locaalbehoeften, drukwerk en onderhoud van huur en gebouwen:

a	bureau behoeften (voor 1852 is toegestaan 700.)	*f*	600.
b	druk- en bindwerk	„	800.
c	licht	„	300.
d	brandstoffen	„	300.
e	briefporten en andere kleine uitgaven	„	350.
f	onderhoud en schoonhouden der gebouwen	„	980.
g	aankoop en onderhoud van meubelen	„	400.
h	onderhoud van het gebouw, bestemd tot woning van den Comm. des Konings	„	500.
	te zamen	„	4230.

(alles als voor 1852 is toegestaan, behalve de vermindering op *a*.

44. Reis- en verblijfkosten van den Commissaris des Konings, van de leden van Gedept. Staten, van den Griffier en van de ambtenaren en bedienden bij de provinciale griffie:

a	voor den Commissaris des Konings	*f*	200.
b	voor de leden der Gedept. Staten	„	200. (*f* 250 was voor 1852 toegestaan.)
c	voor den Griffier, ambtenaren en bedienden	„	150.
	te zamen	„	550.

(alles als voor 1852 is toegestaan behalve de vermindering op *b*.)

45. Reis- en verblijfkosten van de leden der staten *f* 2000. (evenveel als voor 1852 is toegestaan.)

Tot toelichting van de raming der kosten van het provinciaal bestuur, voor zooveel het rijksbestuur is, gaan de volgende meer algemeene aanmerkingen voorop:

1⁰. Het gouvernement heeft geene vrijheid gevonden, gevolg te geven aan de voorstellen van de Staten der meeste provinciën tot verhooging der sommen, voor de bezoldiging van het personeel der provinciale griffie bestemd. Die voorstellen rusten op [illegible] van werk en op de bepalingen van het Koninklijk besluit van den 14 Junij 1852 (Stbl. no. 126), regelende de rangen en tractementen van genoemd personeel. Maar vermeerdering van werk, dikwijls slechts tijdelijk, behoort niet dadelijk tot verhooging der uitgaven te leiden, zoo als blijkt uit het voorbeeld van

dit departement, waarbij de verrigtingen, zonder verhooging van uitgaven, wellligt meer dan het drievoudbel van vroeger bedragen; en de regels van het aangehaalde Koninklijk besluit behoeven, naar de bepalingen van het besluit, wat de tractementen betreft, niet op eenmaal maar naar mate daartoe gelegenheid bestaat, te worden gevolgd.

2⁰. Enz. (betreft Gelderland, Z. en N.-Holland.)

3⁰. Voor de reis- en verblijfkosten der leden van de Provinciale Staten zijn gelijke sommen als voor 1852 gesteld. De raming ondersteIt voor de verschillende provincien twee gewone en eene buitengewone vergadering.

4⁰. Ten aanzien van hetgeen voor 1853 is geraamd a voor reis- en verblijfkosten van den Commissaris des Konings, de leden van Gedeputeerde Staten, den griffier en de ambtenaren en bedienden, en *b* onderhoud en huur van gebouwen, zijn de voordragten van de Staten in verband met de werkelijke uitgaven over 1851 gevolgd.

— De memorie van toelichting tot het zevende hoofdstuk der begrooting (Roomsche Eeredienst) behelst de volgende mededeeling, betreffende het concordaat: „De bij de behandeling der vorige begrooting besprokene regeling van het R. C. kerkwezen hier te lande is nog niet tot stand mogen komen; maar er bestaan meer bepaalde uitzigten op eene verwezenlijking daarvan. Voor eenigen tijd is van wege den Heiligen Stoel aan de Regering de wenschelijkheid te kennen gegeven van eene nadere regeling der R. C. kerkaangelegenheden hier te lande. Dit heeft geleid tot eene notenwisseling tusschen den Pauselijken gezant alhier en de regering, welke nog niet is afgeloopen. Eerst nadat deze zaak tot effenheid gebragt zal zijn en het gedacht kerkwezen zijne regeling zal hebben erlangd, zal de invloed daarvan op de bestaande betrekking tusschen den Staat en het Roomsch-Katholijk kerkgenootschap, alsmede op de voortdurende behoefte van het departement voor de zaken der R. C. eeredienst, met genoegzame zekerheid kunnen blijken.

Ingezondene Stukken.

Mijn heer de Redacteur!

Wij hebben in no. 95 van UEd 's blad een stuk gelezen over de Nachtwachten, en kunnen ons, ook voor deze gemeente, zeer goed vereenigen met hetgeen daarin is betoogd; het komt ook ons voor, dat het belang van eene goede bewaking 's nachts het behoud der vaste nachtwacht alhier vordert en dat het billijk is, dat degene, die het meeste te bewaken hebben, ook daarvoor het meeste betalen, en de last der bewaking niet gelijkelijk op de vermogende en de onvermogende ingezetenen worde overgebragt.

Wij hopen zeer, dat de Raad alhier nog op deszelfs eenmaal genomen besluit tot opheffing der vaste Nachtwacht moge terugkomen; wij gelooven, dat dezelve daardoor zeer in het belang der stad zoude handelen. Wij verzoeken UEd. dezen onzen wensch in uw blad te willen opnemen, ten einde dezelve daardoor onder de oogen van de leden van den Raad moge komen.

Meppel. *Eenige ingezetenen.*

Weervoorspellingen.

(Vervolg en slot van ons vorig nommer)

Onder de *visschen* wordt de *kwab-aal* voor eenen onbedriegelijken weêrpropheet gehouden en daarom, even als onder de *amphibiën* de *groene kikvorsch*, in glazen bewaard en met vliegen gevoederd. Indien deze kikvorsch onder water knort, zoo komt er regen; wanneer zij echter op boomen en dergelijke zit te schreeuwen, zoo verkondigt zij goed weder. Indien de *padden* dikwijls te voorschijn komen, komt er regen.

Ook verschillende vogels hebben een voorgevoel van regen en uiten dit op verschillende wijze: De *vinken* laten zich voor zonsopgang hooren. Het *pluimgedierte* wentelt zich in het stof. Vooral de hoenders gaan, terwijl het regent, toch hun voedsel zoeken en willen niet schuilen, indien de regen aanhoudend zal zijn. *Tamme vogels* zoo als *duiven* baden zich buitengewoon veel en keeren s'avonds later naar het hok terug dan gewoonlijk. De *zwaluwen* vliegen digt over den grond en het water en langs de muren heen. De *uilen* schreeuwen 's nachts bij droog weder.

Slechts weinig vogelen verkondigen schoon weder, b. v. de *uilen*, wanneer zij des nachts bij regenachtig weder schreeuwen. De *hoenders*, wanneer zij bij den minsten regen terstond onder dak gaan. De *leeuwerik*, wanneer hij hoog in de lucht duidelijk zingt. De *nachtegaal*, wanneer hij zich vlijtig laat hooren.

Eindelijk bemerkt men bij vele zoogdieren bepaald een voorgevoel van weêrsveranderingen, vooral van regen. Menschen, die door geschoten of gestoken wonden, door bevriezing of andere oorzaken geleden hebben, zijn doorgaans ook zulke weerpropheten. Evenzoo springen vele menschen de *lippen* open, als het regen wil. Ook nog is er regen op handen: wanneer honden gras vreten en zich dikwijls op den grond wentelen; wanneer *katten* zich veel poetsen en lekken; wanneer *muizen* overluid piepen; wanneer *mollen* den grond hoog opwoelen; wanneer *rundvee* den kop hoog opheft, in de lucht snuift, den snuit likt en, van horsels vervolgd, met opgerigten staart rondloopt; wanneer *varkens* spelen en stroo en voeder rondwerpen; wanneer *schapen* veel rondspringen, elkander stooten, des avonds bij het huiswaarts keeren nog veel gras eten, zich daarvan niet laten afhouden en ongaarne in den stal gaan. Springen de schapen des avonds echter nog vrolijk rond, als of zij volkomen verzadigd waren, zoo is er goed weder op handen. *Vriend v. d. Landm.*

Correspondentie.

Een inwoner van Coevorden vraagt, of het Gemeente-bestuur niet weet, dat de voormalige houder van de Bank van leening, de heer Bergman, voor goed naar de Kaap is vertrokken, met het kennelijke voornemen, om daar te blijven wonen; dat zijn Compagnon Samuel Kropveld zich er niet meer aan stoort, en alzoo de volmagt door beiden aan Leers afgegeven, niet meer geldende kan zijn? dat drie Israelieten, waarvan genoemde Leers de bevolmagtigde is, thans bank van leening houden, tot groot ongerijf zoo niet tot schade der minvermogenden. Immers werdt steeds het publiek door den omroeper verwittigd, dat er soms gedurende drie feestdagen der Israelieten geen bank van leening zal worden gehouden. Wij weten, dat een minvermogende, wiens moeder aan de rand des grafs was en wiens vrouw beviel, hierdoor in de grootste verlegenheid geraakte. — Hij vraagt nog, of het bestuur niet weet, dat men twee en drie centen voor lombard-briefjes neemt, soms van panden beneden de gulden, deze voor de volle intrest van een gulden berekent, ook van ongelukkigen, die hun pandjes des Zaterdag-avonds halen, en s'maandags weder terug brengen? Wij houden meer dergelijke vragen over deze zaak kunnen doen, doch wij houden ons overtuigd, dat dit weinigje genoeg is.

ADVERTENTIEN.

Ondertrouwd: J. T. DE HAAN
van de *Smilde*,
MET
A. A. B. CALAMINUS.

WEEL, den 26 Sept. 1852.
Eenige kennisgeving.

DE NEDERLANDSCHE
MAATSCHAPPIJ VAN BRANDVERZEKERING
te *TIEL*,

Waarborgt tegen Brandschade (het vuur des Hemels daaronder begrepen) allerhande gebouwen, KERKEN, HUIZEN, SCHUREN, STALLEN, KORENBERGEN, MOLENS, ENZ., alsmede alle soorten van KOOPMANSGOEDEREN, MEUBELEN, OOGST en VEE.

De Brandschaden worden niet onderling door de verzekerden maar uit de fondsen der Maatschappij, (waarvan het kapitaal behalve de reserve kas *f* 500,000 bedraagt) vergoed. De Assurantie-premien (zonder betaling van inleggelden) zijn in het algemeen minder dan bij andere, in ons Rijk geaccrediteerde Maatschappijen.

In het laatstvorige jaar heeft deze Maatschappij alleen aan nieuw bijgekomen posten verzekerd een kapitaal van 32 millioen guldens.

Inlichtingen en premien-tarieven zijn te bekomen bij
C. G. BREMER te *Assen*,
Hoofdagent voor de Provincie Drenthe.

Burgerlijke Stand.

HOOGEVEEN, 26 Sept.—3 Oct. *Ondert*: R. Benjamins en J. van Oosten; - *Geh.*: H. van Regteren en A. Gommel; P. K. van Dijk en G. Leisner; G. Benjamins en J. Schonewille; - *Bev.*: R. Meinen, geb. Kleine, van z.; G. Eshuis, geb. Kleine, van d.; A. P. Berkenbosch, geb. Bruins Slot, van z.; G. van Oosten, geb. Kleine, van d.; M. R. Warmels, geb. Jager, van d.; M. Bruins Slot, geb. Wams, van z.; A. J. Wijkman, geb. Slaa, van z.; G. Smit, geb. Blanken, van d.; J. Seijdel, geb. Schuldink, van z.; - *Overl.*: Aaltje Kriekjes, bijna $2\frac{1}{2}$ j.; Hendrikje [illegible], ongehuwd, van 55 j.; Egbert Padding, echtgenoot van Hendrina Korten, $32\frac{1}{2}$ j.

COEVORDEN, 26 Sept.—3 Oct. *Geh.*: Mr. G. R. V. van Boekeren en G. J. Rikkers; H. Ramaker en G. Bos; - *Bev.*: R. Weertman, geb. Bremer, van d.; A. Moeke, geb. Jansen, van d.

MEPPEL, 17 Sept.—1 Oct. *Ondert.*: L. van der Weerd met G. Toerink.; A. Eleveld met G. J. Kniers.; D. Gouda met A. Hoogland; - *Geh.*; H. Vos met A. Hagendoorn; G. Limbeek met A. Kiel; E. Holleboer met F. Welink; - *Bev.* M. de Weerd geb. Visser van z.; H. Veneman geb. Tinholt van d.; F. Moraal geb. Gomarus van z.; M. M. Heetjans geb. Nijholt van z.; J. Spier geb. van Emmen van d.; F. Hordel geb. Bruining van d.; M. Keen geb. Vredeveld van d.; H. Vos. geb. Spraakman van d., J. Flik geb. Lubbers van d.; M. M. Harens geb. de Groot van z. - *Overl.* D. Worst, 10 d. M.g.; H. Snoeijenbos, 11 m. M.g; G. ter Wal 3 j. Vr. g.; J. de Vries, 1 j. M.g; J. van Veen, 2 j. en 8 m. Vr. g. Smelt, 1 j. en 5 m. M.g.; J. C. Keijsering, 33 j. M.g.; H. Kenstapel, 1 j. en 5 m. M.g.; H. E. Gelderman, 2 j. M.g. H. Boelen, 15 j. en 11 m. Vr.g.; A. R. Koster, weduwe van J. A. Wimmehove, 73 j.; P. A. Klinkien, oud 1 j. en 8 m. M.g.

Veeprijzen.

WINSCHOTEN, 30 September. De markt werd druk bezocht, Koeijen waren er veel aangevoerd, doch niet veel beste; de prijzen der Kalfkoeijen van *f* 70 tot *f* 130, vette van *f* 80 tot *f* 120, per ½ Ned. pond van 14 tot 16 cent, hierin werd de handel levendig gehouden door de veehandelaren uit Oost- en West-Friesland, Overijssel en Gelderland.

AMSTERDAM, 29 September. Aangevoerd 89 vette Kalveren, golden *f* 70, 60 en 50; 92 Varkens voor 40 en 38 cents Ned. pond; 66 Schapen *f* 22, 20 en 18.

AMSTERDAM, 2 Oct. Werk. Sch. $2\frac{1}{2}$ pct. $63\frac{5}{8}$ à $64\frac{1}{16}$; dito 3 pct. $76\frac{3}{4}$ à $76\frac{7}{8}$; dito 4 pct. $96\frac{1}{4}$ à $96\frac{1}{2}$. —

Ter Boek- en Courant-drukkerij van J. A. WILLINGE GRATAMA *Assen*